

2006-2011

PĚT LET
SLÁNSKÉ AKADEMIE
VOLNÉHO ČASU

2006-2011

PĚT LET
SLÁNSKÉ AKADEMIE
VOLNÉHO ČASU

Blog Slánské akademie volného času
<http://fratelli-akademieslany.blogspot.com/>

Odbor kultury MěÚ © 2011
Alena Urbanová © 2011
www.pamatky.slany.cz
www.meuslany.cz

Vážený čtenáři, Slánská akademie volného času má za sebou pět let činnosti, pět let společného setkávání přátel, které spojuje zájem o historii, výtvarné umění a literaturu.

Toto společenství vzniklo spontánně, neplánovaně... a pět let trvání může být takovou výzvou zastavit se, vzpomínout na ta báječná setkávání, na putování za památkami. A tak vznikl i tento almanach – dejme tomu svědectví o slánském mimoskolním vzdělávání. Chceme si připomenout programy jednotlivých ročníků, to podstatné, co se ve slánské akademii odehrálo. A přidávám také náznaky a ohlasy kolegů, kteří toto společenství spoluvytvářejí...

Slánská akademie volného času v Louňovicích pod Blánkem

I. ročník 2006/2007

Podzimnímu semestru dominovaly přednášky kunsthistoričky Jaroslavy Kroupové z Prahy o českém středověkém umění, na které navázal Jan Nepomuk Jiříšně, který se zabýval křesťanskou ikonografií. On byl také hlavním průvodcem za památkami v Litoměřicích. Exkurzi jsme zahájili prohlídkou středověkého umění v Galerii a muzeu litoměřické diecéze (sochy evangelistů ze Žitenic, Lukas Cranach) a Severočeské galerii výtvarného umění (Mistr Litoměřického oltáře); následovalo setkání v katedrále sv. Štěpána, zhlédnutí tamní Piety od Mistra Týnské kalvárie a připomenutí osobnosti jejího stavitele – prvního litoměřického biskupa Maxmiliána Rudolfa Schleinitze.

● ● **PODZIM** ● PhDr. Jaroslava Kroupová (Praha): Dějiny umění českého středověku I., II. (7. 10. a 4. 11.) ● akad. mal. Markéta Pavlíková a akad. mal. Lenka Helfertová: Restaurování starých obrazů ze Slánska (23. 10.) ● Mgr. Jan Nep. Jiříšně (Litoměřická diecéze): Ikonografie křesťanského umění (1. 11.) ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Ze starého umění Slánska I. (2. 12.) ● Exkurze – Doksany (klášter premonstrátek) a Litoměřice ● ●

Na tento semestr bylo přihlášeno 76 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 61 posluchačů.

Na jarním semestru jsme poprvé uvítali Petra Chotěbora, zaujal svým výkladem, který také aplikoval na slánský kostel sv. Gotharda. Poprvé jsme se věnovali také středověké literatuře s Jakubem Sichálkem. Naše exkurze vedla za nástěnnými malbami. První zastávkou byla Roudnice nad Labem – bývalý klášter bosých augustiniánů. Výklad k historii kláštera měl Jakub V. Zentner – archivář roudnického probošství. Hlavním cílem putování však byla nástěnná malba s námětem Ukřižovaného – Strom života (kolem roku 1350) v ambitu kláštera. Symboliku malby přiblížil posluchačům Jan Nepomuk Jiříšně. Po zastavení v Budyni nad Ohří a prohlídce tamního vodního hradu jsme navštívili kostel sv. Jakuba Většího ve Slavětíně s rozsáhlým cyklem nástěnných maleb – Život Krista, Panny Marie a svatých, který byl před několika lety obnoven doc. akad. mal. Jiřím Josefíkem. Zsvěceným průvodcem nám zde byl Antonín Hausenblas, na varhany zahrál Jan Nepomuk Jiříšně. Pak již následovaly Velvary a nástěnné malby v sakristii kostela s motivem Ukřižovaného Krista a apoštolů – jediný rozsáhlejší cyklus v regionu, který byl restaurován v poslední době.

Dr. Blažíčková-Horová při exkurzi v Národní galerii

● ● **JARO** ● Mgr. Jakub Sichálek (Ústav pro českou literaturu AV ČR): Česká středověká literatura a její vztah k výtvarnému umění I. (24. 2.) ● Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. (Správa Pražského hradu): Jak se stavěly středověké kostely a katedrály (23. 2.) ● PhDr. Jaroslava Kroupová (Praha): Dějiny umění českého středověku III. a IV. (17. 3. a 31. 3.) ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Umění ve znamení benediktinského kříže (14. 4.) ● Exkurze – středověká ikonografie a nástěnná malby v regionu – Roudnice, Velvary a Slavětín (19. 5.) ● ●

Na tento semestr bylo přihlášeno 75 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 60 posluchačů.

Jsem poněkud netypický účastník Slánské akademie volného času, neboť na Slánsku nežiji a ani mě k městu Slaný nic zvláštního neváže. Lépe řečeno dříve nevážalo, protože po těch pěti letech častých návštěv z Prahy, a to nejen z důvodu účasti na sobotních přednáškách, musím konstatovat, že jsem si ke Slanému už jakýsi osobní vztah vytvořil. Když jsem se na internetu poprvé o existenci slánské akademie dozvěděl, byla to jednak téma plánovaných přednášek, ale hlavně neobvyklá kvalita webových stránek Památkové péče, co mě přesvědčilo, že mezi spoustou jinde nabízených aktivit by právě table mohla stát za to. A rozhodně jsem se nežlamal. Zážitkem pro mě byl nejen vlastní obsah vyslechnutého povídání, ale také příjemná atmosféra vždy plného sálu a vzácná příležitost

osobního setkání s přednášejícími. S některými jsem měl možnost diskutovat i během společné cesty autem a doprava prof. Durdíka se pro mě stala téměř tradicí. Neméně ovšem oceňuji pečlivost přípravy a spolehlivost celé té organizace v pozadí, bez kterých by se jen sotva takové množství akcí podařilo zrealizovat. A k tomu navíc schopnost improvizace, bez níž by to také někdy nešlo. Hlavně při náročných exkurzích, a proto se také na ně těším vždy nejvíc.

Ing. Jan Rybář, Praha

Prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc., na slánské akademii

II. ročník 2007/2008

Na podzimním semestru jsme společně s prof. Janem Bažantem vykročili mimo českou kotlinu a věnovali se antickému umění, v jehož intencích byl postaven Bílý dům ve Washingtonu. Bylo také zahájeno tradiční putování za českými hrady s prof. Tomášem Durdíkem. Exkurze vedla do Chomutova, kde jsme navštívili muzeum s bohatou expozicí pozdně gotické plastiky a malby (Chomutovský mistr, Jirkovský mistr, Monogramista I. W.). Další zastávkou byl farní kostel Nanebevzetí Panny Marie s pozoruhodnou pozdně gotickou síťovou klenbou (1539, Jan Jakub Hans). Všimli jsme si, jak do interiéru kostela vstoupila renesance – jižní tribuna (1585) a jak se uplatňuje pozdně gotická socha Panny Marie (po r. 1500) v rámci barokní architektury hlavního oltáře. Vyvrcholením putování byl bývalý klášter františkánů v Kadani, kde nám byl zasvěceným průvodcem Lukáš Gavenda, odborný pracovník Městského muzea v Kadani. Podrobně nás seznámil s historií poutního místa, dějinami konventního chrámu, spiritualitou františkánů. Dále nám Lukáš Gavenda ukázal zatímní výsledky restaurování nástěnných maleb (chodba ambitu, kněžiště kostela), nato následovala prohlídka cel a sklípkové klenby v patře konventu.

● ● **PODZIM** ● prof. PhDr. Jan Bažant, CSc. (Kabinet pro klasická studia Filozofického ústavu Akademie věd České republiky): Bílý dům ve Washingtonu D. C. a budoucnost „klasické architektury“ (13. 10.) ● Exkurze – pozdní gotika severozápadních Čech – Kadaň a Chomutov (17. a 27. 10.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady I., II. (3. 11., 1. 12.) ● PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D. (Centrum pro dějiny a kulturu střední a východní Evropy v Lipsku): Přemýšlení o Evropě v době české a evropské reformace (24. 11.) ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Ze starého umění Slánska II. – vybrané kapitoly (8. 12.) ● ●

Na tento semestr bylo přihlášeno 80 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 56 posluchačů.

Na jarním setkání jsme se opět dotkli starověku, Jiří Musil se zabýval životem kolem hranice antického světa Limes Romanus. Petr Chotěbor navázal na Durdíkův cyklus o českých hradech přednáškou o architektuře Pražského hradu. Za památkami jsme vyrazili na Mělnicko. V Mělníce to byl klášter augustiniánů eremitů v Pšovce, kde nás čekal mělnický probošt P. Jan Jucha MS. Na programu byla i augustiniánská ikonografie charakteristická pro jejich kláštery – Panna Maria Dobré rady a Panna Maria Utěšitelka. Zasvěcenou prů-

vodkyní byla Renata Špačková, autorka pěkného průvodce po mělnických památkách, která spolupracovala při opravě kostela v Pšovce po povodni v roce 2002. Po prohlídce kláštera jsme se posunuli do středu města a navštívili kostel sv. Petra a Pavla. Ocenili jsme nejen prostor – prosvětlený řadou velkých oken, ale i jeho klenutí. To jsme v detailu mohli obdivovat v prostoru bývalé klenotnice v patře věže, kde zaujaly i původní středověké omítky a kamenické značky na kamenných žebrech. Kostelem Povýšení sv. Kříže v Bělé pod Bezdězem nás provedl Jan Nepomuk Jiříšřtě, nejprve nás seznámil s historií města a pak jsme si společně prohlédli památný kostel. Zajímavý byl zejména výklad k ikonografii hlavního oltářního obrazu – Nalezení sv. Kříže.

Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc., a jeho cyklus o českých tvrzích

●● **JARO** ● Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. (Správa Pražského hradu): Starý královský palác na Pražském hradě (23. 2.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady III., IV. (8. 3., 5. 4.) ● PhDr. Jiří Musil, Ph.D. (Ústav pro klasickou archeologii UK FF Praha): Římané a Germáni, kontakty a konfrontace ve středním Podunají v I. a 4. stol. po Kr. (19. 4.) ● PhDr. Milada Záborcová, Ph.D. (Ústav české literatury UK FF Praha): Tanec smrti a česká středověká a barokní literatura o posledních věcech člověka (26. 4.) ● Exkurze – památky gotiky a baroku – Mělník a Bělá pod Bezdězem (21. a 24. 5.) ●●

Na tento semestr bylo přihlášeno 67 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 55 posluchačů.

Listovala jsem v archivu přednášek, dokumentů a poblednic, které jsem nashromáždila za dobu pěti let jako posluchačka Slánské akademie volného času. Přitom jsem objevila studijní průkaz ze dne 4. 10. 2006 a vybavila si slavnostní inauguraci v obřadní síni městského úřadu, byl to tak trochu návrat do studentských dob.

Problížela jsem témata přednášek a itineráře exkurzí od roku 2006 až po současnost. V paměti mně utkvěly přednášky pana prof. Tomáše Durdíka o středověkých českých bradecb; sympatie posluchačů získal svým nadšením, detailními znalostmi a osobitým jazykovým projevem. Nezapomenutelný P. Mgr. Jan Nepomuk Jiříšř, dnes kanovník u katedrály sv. Štěpána v Litoměřicích, překvapil poutavým výkladem a hlubokými znalostmi z křesřanské ikonografie, což ještě podrobně uplatnil při exkurzích v Litoměřicích, Chomutově a v Bělé pod Bezděžem. Ing. arch. Petr Chotěbor mě zaujal názorným vyprávěním – Jak se stavěly středověké kostely a katedrály. A dr. Vladimír Příbyl, organizátor akademie a náš třídní, to je vždy záruka kvalitních a zajímavých přednášek z období baroka a pamětihodností Slánska. Svým nadšením a zápalem pro historii a optimismem vytváří jedinečnou atmosféru.

Největší radost jsem měla z exkurzí, které doplňovaly přednášky, byly zaměřeny na prohlídky sakrálních staveb, galerií a jiných objektů, vždy ukázkově připravené se zasvěceným výkladem. Splnila se mi tak přání uvidět ještě klášter premonstrátek v Doksanech, litoměřickou galerii a katedrálu, záduumčivé jižní Čechy s poutními místy ve Skočicích a Lomci. Objevné bylo pro mne Žatecko, také Kadaň i Chomutov.

Slánská akademie – to je takové sváteční setkávání s vynikajícími odborníky, s obětavými a pokornými lidmi a zároveň s přesvědčením, že v tomto drsném a zkorumpovaném světě se najdou studánky živé vody.

Mgr. Marie Součková

Akademie v kostele v Pořicí nad Sázavou

III. ročník 2008/2009

Třetí ročník jsme otevřeli přednáškou o památkách Říma, zejména o umění G. L. Berniniho a v rámci středověkého umění jsme opět přivítali Jakuba Síchálka, který promluvil o literárních památkách českého středověku – Legenda o sv. Kateřině a nedávno nově vydaný Život Krista Pána. Exkurze směřovala na jih Čech, do Alšovy jihočeské galerie v Hluboké, kde jsme si mezi gotickými sochami a obrazy madon připomněli ten úžasný český výtvarný fenomén – Jihočeská gotika. Na programu byla i prohlídka pozdně gotické architektury františkánského kláštera v Bechyni.

● ● **PODZIM** ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Římské inspirace (20. 9.) ● Exkurze – gotika v Alšově jihočeské galerii, františkánský klášter v Bechyni (25. 9. a 25. 10.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady V., VI. (I. II., 22. II.) ● Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. (Správa Pražského hradu): Opravy pražské katedrály (29. II.) ● Mgr. Jakub Sichálek (Ústav pro českou literaturu AV ČR): Ze staré české literatury – Život Krista Pána a Legenda o sv. Kateřině (13. 12.) ● ●

Na tento semestr bylo přihlášeno 74 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 51 posluchačů.

Na františkánské setkání v Bechyni jsme navázali vyprávěním o františkánském klášteře ve Slaném. V tomto semestru jsme zahájili nový cyklus o české malbě 19. století s dr. Naděždou Blažíčkovou-Horovou v expozici Národní galerie v Praze v Jiřském klášteře. A na jaře jsme se vrátili opět do jižních Čech, do „Země zamyšlené“ – tentokrát na Vodňansko. Čekala nás výjimečná setkání v Putimi, v Bavorově a ve Vodňanech, kde nás provedla ředitelka muzea Jitka Velková. Po návštěvě poutního kostela ve Skočicích většina účastníků exkurze putovala pěšky několik kilometrů na Lomeček.

● ● **JARO** ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Františkáni ve Slaném (21. 2.) ● Mgr. Blanka Rozkošná (Praha): Židovské památky Čech – synagogy (7. 3.) ● Exkurze I. – Národní galerie Praha – Umění XIX. století (I. část) – výklad PhDr. Naděžda Blažíčková-Horová (28. 3.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady VII., VIII. (8. 4. a 6. 6.) ● prof. PhDr. Pavel Štěpánek, Ph.D. (Univerzita Palackého Olomouc): Románská architektura ve Španělsku (4. 4.) ● Exkurze II. – jihočeská gotika a barok – Vodňany, Putim, Bavorov, Lomec, Skočice (30. 5. a 18. 6.) ● ●

Ing. Václav Mikulecký u varhan v kostele v Jesenici

Na tento semestr bylo přihlášeno 67 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 51 posluchačů.

Byla krásná a šťastná myšlenka založit akademii volného času ve Slaném. Když jsem se do ní před pěti lety přihlašovala, byla jsem prostě zvědavá a těšila jsem se, že poznám zase něco zajímavého z minulosti mé země. Akademie ale překonala všechna má očekávání. Báječní lidé u řečnického pultu stejně jako v auditoriu, zajímavá témata přednášek, často i vlivný humor, nádherná atmosféra. Po pěti letech můžu říci jedině: Mám ráda naši akademii, jsem vděčná všem, kdo ji svou mravenčí prací pro nás připravují.

Díky tomu se mi stává, že v pátek potkám usměvavou paní (Olgu Černušákovou) ve městě a ona se ke mně přitocí a spiklenecky mi řekne: Tak zítra zase jdeme do školy! A obě dvě víme, že se už těšíme.

Za těch pět let nám přednášela řada odborníků. Nejvěrnější jsou pánové středověké architektury znalí – prof. Tomáš Durdík a Ing. arch. Petr Chotěbor. Vždycky nás úžasně obohatí i pobaví. Nádherné byly opakované návštěvy Jiřského kláštera v Praze, kde jsme se mohli potěšit prohlídkou expozice Národní galerie s komentářem paní Naděždy Blažíčkové-Horové. Jako kdybychom v té starobylé prostora plné krásných děl našich malířů měli tak trochu domovské právo, jako bychom se tam vraceli domů...

Vzpomínám na každou exkurzi do krásných míst po Čechách. Návštěvy měst, kostelů, klášterů, galerií a muzeí, zámečků ... Vladimír Přibyl se svým darem mluvit o věcech se znalostí, ale i láskou a osobitým pohledem, nám dává možnost vidět nevidané

(neviděné) a těšit se z té krásy kolem nás. Dodnes také v duchu vidím Jana Nep. Jiříšče v litoměřické galerii, to zranění, s jakým vyprávěl o poselství obrazů a soch a upozorňoval nás na detaily, kterých bychom si jinak neušimli a neporozuměli. Milá paní Eva Volfová nám na Rakovnicku ukázala při prohlídce významných barokních památek nekonečnou, ale obdivuhodnou práci památkářů.

Jindy zase ta krásná cesta k poutnímu kostelu na Lomec... jindy Žatec, Roudnice, Bělá pod Bezdězem, jižní Čechy s překrásnou galerií na Hluboké, Vodňany, Bechyně, votický zdevastovaný klášter s Božím hrobem, zámek a park ve Vrchotouřích Janovicích... Je na co vzpomínat.

Vybavuje se mi také, jak příjemné je společné sdílení. Mnohé památky navštěvuji sama, ale se „slánskými akademiky“ mám kromě úchvatného odborného výkladu i společnost báječných zvidavých lidí... úžasné. Kdo nezažil, nepochopí.

Kapitolou samou pro sebe je fotografování. Dnes už má fotoaparát mnohý výletník, a tak se při návštěvách památek vynořuje z tašek jeden přístroj za druhým. Je nádherné pozorovat to vybírání úblů a pohledů. Sbírání fotografií na to jedno, tedy to nejlepší místo pro výstižný záběr. Fotografové často jenom tím, že zamíří někam svůj objektiv, zvednou pohledy okolostojících k detailu, který by jinak ušel jejich pozornosti. Už cestou si pak o svých úlovcích povídají, a když se potom fotografie vyvěsí na webu, vidí všichni, že opravdu v jednotě je síla. Jeden krásně zachytil to, druhému neuniklo tohle a dobromady máme k potěšení zachycenou celou tu krásu poznávání i pobývání na našich cestách. Moc se těším na všechny další.

Mgr. Martina Hortová

*Kastelánka Ludmila Fiedlerová o Sidonii Nádherné ve Vrchotouřích Janovicích,
vpravo † Jan Podhajskej*

IV. ročník 2009/2010

Další ročník jsme zahájili přednáškou o historii františkánského kláštera v Hájku, toto setkání nakonec vedlo i k vydání publikace o hájeckém klášteře (Jako jabloň mezi lesními stromy, vydala společnost Patria v roce 2010). Významná byla návštěva prof. Jana Royta, který přiblížil ikonografii sv. Václava. Zahájili jsme i volný cyklus o kultuře východu; pravoslavný archimandrita z Litoměřic Martin Marek Krupica promluvil o liturgickém prostoru chrámu a o ikoně. Podzimní exkurzi za památkami baroku Rakovnícka a Jesenícka nás provázela Eva Volfová z Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze. V deštivém počasí zaujal kostel v Jesenici, kde prohlídku chrámu doprovodil hrou na varhany Václav Mikulecký.

● ● **PODZIM** ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Františkánský klášter v Hájku (3. 10.) ● Exkurze I. – barok Rakovnícka a Jesenícka (průvodce Ing. arch. Eva Volfová – Národní památkový ústav) (17. 10.) ● Exkurze II. – Národní galerie Praha – Umění XIX. století (II. část) – výklad PhDr. Naděžda Blažíčková-Horová (28. 3.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady IX., X. (24. 10. a 14. 11.) ● prof. PhDr. Ing. Jan Royt (Ředitel Ústavu dějin umění FF UK Praha): Svatý Václav ve starém výtvarném umění (31. 10.) ● ThDr. Martin Marek Krupica, Th.D. (Litoměřice): Liturgický prostor, chrám, ikona (28. 11.) ● Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. (Správa Pražského hradu): České tvrze I. (5. 12.) ● ●

Na tento semestr bylo přihláшено 72 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 55 posluchačů.

Na jaře jsme opět uvítali Blanku Rozkošnou, která pokračovala v cyklu o židovských památkách. Po další kapitole o české hradní architektuře jsme otevřeli úvodní přednáškou nový volný cyklus o ruské literatuře. Po připomenutí barokních památek na Velvarsku jsme se za českým barokem rozjeli na severozápad Čech – na Žatecko. Po krátkém zastavení u kostela sv. Václava ve Velké Černoci nepochybně zaujala prohlídka zámku ve Stekníku, kde probíhá postupná obnova. Kastelánka Jana Zajíčková zasvětila účastníky exkurze do současných potíží při opravě zámku a povyprávěla o marné snaze získat dotace pro další restaurování. Hlavním cílem putování byla městská památková rezervace v Žatci, kde jsme si společně prohlédli interiér kostela Nanebevzetí Panny Marie, zasvěceným průvodcem nám byl místní děkan P. Augustin Josef Špaček O. Praem. Na umění raného baroku v Žatci navázal barok pozdní – rokoko,

kteře reprezentoval kostel Vřech svatých v Libočanech s nově opraveným průčelím, které bylo „zahaleno“ do rokokového ornamentu. V Libočanech jsme se krátce zastavili u zámku a nato odjeli do nedalekého Nového Sedla, kde nás přivítal duchovní správce redemptorista P. Aleksander Siudzik CSsR. Výtvarnou tečku za pozdním barokem na Žatecku představoval kostel Nanebevzetí Panny Marie v Postoloprtech. Chrámem nás provedl postoloprtský děkan P. Rudolf Prey, který nám na závěr také ukázal fragmenty zdiva původního kláštera benediktinů Porta apostolorum, průvodci putování byli Eva Volfová a Vladimír Příbyl.

Slánská akademie v Jesenici

●● **JARO** ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady XI., XII. (27. 2. a 13. 3.) ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Barok na Velvarsku (10. 4.) ● Exkurze I. – Národní galerie Praha – Umění XIX. století (III. část) – výklad PhDr. Naděžda Blažíčková-Horová (27. 3.) ● Mgr. Blanka Rozkošná (Praha): Židovské svátky během roku (17. 4.) ● Mgr. Hanuš Nykl, Ph.D. (Slovanský ústav Akademie věd ČR): Z dějin ruské literatury (I. část) – Ruská klasická literatura a její inspirace pro dnešek (15. 5.) ● Exkurze II. – památky Žatecka (19. 6.) ●●

Na tento semestr bylo přihlášeno 71 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 55 posluchačů.

Již pátým rokem se účastním programu slánské akademie, a rád bych se proto při příležitosti vydání tohoto sborníku podělil o dojmy, které s ní mám spojené. Když jsem před lety četl informační leták o tom, že se uskuteční cyklus přednášek o středověkém umění, netušil jsem, že se v našem městě najde tolik zájemců o toto téma a že vznikne tradice milého setkávání přátel umění a historie.

Každý z nás má jistě své důvody, proč akademii navštěvuje. U mě to byl především zájem o starší české dějiny. Jsem proto rád, že si mohu vyslechnout vyprávění našeho předního kasteloga prof. Tomáše Durdíka o našich bradecích. Musím přiznat, že jeho kniha České brady byla jednou z těch, která mne přivedla k zájmu o minulost. Neméně zajímavé jsou přednášky architekta Petra Chotěbora, jenž nás seznamuje s historií objektů na Pražském Bradě. Jistě nemohu zapomenout na dr. Vladimíra Příbyla, který je duší celé akademie, jenž nám postupně představuje památky slánského regionu a jeho okolí. Ani na další přednášející, kteří nás fundovaně a poutavě informovali o tématech, která patří k objektům jejich vědeckého zájmu. Člověk, jenž neměl možnost studovat vysokou školu, tak jakoby se alespoň na chvíli přenesl na půdu nějaké univerzity.

Většina z nás se jistě také těší na pořádané exkurze. Jejich výhodou je, že si mnohdy prohlédneme místa, kam bychom se jako běžní turisté nedostali. Stejně tak i to, že nám průvodce dělají lidé jako např. Ing. Eva Volfová, kteří k nim mají velice blízko, a proto dokáží o nich zasvěceně a dlouze hovořit.

Nelze nezmínit možnost vypracovat na konci každého roku závěrečnou písemnou práci a získat pěkný diplom s grafickým listem. I malý dárek v podobě zajímavé knihy jistě každého potěší.

Na závěr nelze než poděkovat všem, kteří se o fungování akademie zasloužili, a doufat, že naše „alma mater“ bude fungovat ještě řadu dalších let.

Pavel Zděnovec

Slánská akademie v Novém Strašeci

V. ročník 2010/2011

Na podzim pátého ročníku jsme uzavřeli cyklus o malbě 19. století s Naděždou Blažíčkovou-Horovou a také cyklus o českých hradech, dále následovaly výběrové kapitoly o hradní architektuře. Také jsme ukončili druhý díl věnovaný českým tvrzím. Pokračovali jsme v cyklu o ruské literatuře a připomněli význam baroku na Zlonicku. Semestr však zahájila exkurze na Voticko, přičemž hlavním cílem putování byl františkánský klášter ve Voticích – „bratrský“ konvent františkánů ve Slaném. První zastávkou byl zámek ve Vrchotových Janovicích, kde jsme vyslechli poutavý výklad Ludmily Fiedlerové o Sidonii Nádherné. Františkánským klášterem ve Voticích nás provedl Jiří Maršíček a Jana Zelenková. Další zastávkou byl Miličín s kostelem Narození Panny Marie, kde nás očekával starosta obce Jiří Zika. Ten nám přiblížil jedinečným způsobem historii památky a uvedl nás do ikonografie výzdoby kostela. Předposlední zastavení bylo v Libouni – v kostele sv. Václava, kde jsme měli možnost obdivovat nově restaurované nástěnné pozdně gotické malby.

● ● **PODZIM** ● Exkurze I. – památky Voticka – Vrchotovy Janovice, Votice, Miličín, Libouň, Louňovice pod Bláníkem ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): České hrady XIII., XIV. (23. 10. a 13. 11.) ● Exkurze II. – Národní galerie Praha – Umění XIX. století (IV. část) – výklad PhDr. Naděžda Blažíčková-Horová (20. 11.) ● Mgr. Hanuš Nykl, Ph.D. (Slovanský ústav AV ČR, Ústav slavistických a východoevropských studií UK Praha): Z dějin ruské literatury (II. část) – Fjodor Michajlovič Dostojevskij (27. 11.) ● PhDr. Vladimír Příbyl (Slaný): Barok na Zlonicku (4. 12.) ● Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. (Správa Pražského hradu): České tvrze II. (11. 12.) ● ●

Na tento semestr bylo přihláшено 80 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 52 posluchačů.

Jarní semestr jsme zahájili přednáškou Tomáše Řepy na téma kaple Božího hrobu v Jeruzalémě, v Čechách a na Moravě. Následoval Pavel Heřmánek, který povyprávěl o sv. Prokopovi v barokním umění. Jako již tradičně nemohl chybět prof. Tomáš Durdík a jeho poutavé vyprávění o českých hradech. Tentokrát se zaměřil na hrad Křivoklát a v další jeho přednášce jsme naše území přece jen opustili a vydali se až do Turecka hledat nejstarší turecké dělostřelecké fortifikace. Na posledním setkání jarní části zazněla přednáška Hanuše Nykla zaměřená na ruskou literaturu, tentokrát na L. N. Tolstého. Pátý ročník ukončila exkurze na Benešovsko, kde nás prováděla Libuše Váňová z Muzea Podblanicka. Nejpr-

ve jsme v Benešově navštívili kostel sv. Mikuláše, klášterní kostel sv. Anny a konvent piaristů. Poté nás čekaly kostely v Poříčí nad Sázavou, a to kostel sv. Havla a sv. Petra. A exkurzi jsme zakončili v Nesvačilech prohlídkou kostela Nalezenní sv. Kříže.

Před kostelem v Libočanech u Žatce

●● **JARO** ● Mgr. Tomáš Řepa: Kaple Božího hrobu v Jeruzalémě, v Čechách a na Moravě (19. 2.) ● Mgr. Pavel Heřmánek (Vojenský historický archiv Praha): Sv. Prokop v barokním umění (12. 3.) ● prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR): Nejstarší turecké dělostřelecké fortifikace, Kapitoly z dějin hradu Křivoklát (2. a 30. 4.) ● Mgr. Hanuš Nykl, Ph.D. (Slovanický ústav AV ČR, Ústav slavistických a východoevropských studií UK Praha): Z dějin ruské literatury (III. část) – Lev Nikolajevič Tolstoj (14. 5.) ● Exkurze – památky Benešovska – Benešov, Poříčí nad Sázavou, Nesvačily – výklad PhDr. Libuše Váňová (Muzeum Podblanicka) (4. 6.) ●●

Na tento semestr bylo přihlášeno 71 posluchačů a průměrná účast na přednáškách činila 49 posluchačů.

Slánskou akademii volného času organizuje odbor kultury MěÚ Slaný.
Další informace Alena Urbanová, tel. 312 511 274 – urbanova@meuslany.cz
www.pamatky.slany.cz

Tradiční místo setkávání – salónek v bývalém hotelu Grand

Akademie před kostelem v Postoloprtech – P. Rudolf Prey

2006–2011
Pět let Slánské akademie volného času

vydal odbor kultury MěÚ Slaný
text Martina Hortová, Jan Rybář, Marie Součková, Pavel Zdeňovec
k tisku připravila a statistické údaje sestavila Alena Urbanová
grafická úprava Ivo Horňák
v počtu 400 výtisků
vytiskla tiskárna KOČKA Slaný v roce 2011

